

Публикуван номер	:	C-176/22
Номер на доказателството	:	1
Регистрационен номер	:	1216381
Дата на подаване	:	08/03/2022
Дата на вписване в регистъра	:	09/03/2022
Вид на доказателството	:	Преюдициално запитване

	:	Доказателство
Номер на подаване чрез e-Curia	:	DC163000
Номер на файл	:	1
Подател	:	Ivo Hinov (J357324)

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

Дата: 08.03.2022

Град: София

Специализиран наказателен съд

14 състав

В закрито заседание в следния състав:

Председател: Иво Хинов

Съдебни заседатели: Латинка Паунска

Христина Джартова

като разгледа наказателно дело от общ характер № 369 по описа за 2021 година установи следното:

1. Запитващата юрисдикция реши да отправи преюдициално запитване до Съда на ЕС относно приложението на чл.6 от Директива 2012/13.

Взимайки това решение, запитващата юрисдикция е изправена пред друг проблем – а именно трябва ли да спре разглеждане на делото или все пак е възможно да продължи да го разглежда относно други въпроси, различни от този, който е повдигнат в запитването.

Доколкото въпросът за спиране на главното дело, когато се отправя преюдициално запитване, е регулиран от правото на ЕС – чл.23 от Статута на Съда, то е несъмнено, че той не може да бъде решен, без преди това да се вземе становището на Съда на ЕС, който единствено може да тълкува това право по задължителен начин.

2. Това налага отправяне на преюдициално запитване, като следва:

Преюдициален въпрос

Член 23 от Статута на Съда следва ли да се тълкува като задължаващ национална юрисдикция, отправила преюдициално запитване по реда на чл. 267 от Договора за функциониране на Европейския съюз, да спре изцяло производството по главното дело – или е достатъчно да спре само онази негова част, която е относима към зададения въпрос.

Фактическа обстановка

3. На 26.02.2021 г запитващата юрисдикция е сезирана с обвинителен акт, съставен от Специализирана прокуратура, срещу БК и ЖП. Твърди се, че те двамата, в качеството им на разследващи полицейски органи, са се сговорили да вършат престъпления по чл.301 ал.1-3 и чл.302 т.1-2 НК, а именно да искат и получават подкупи във връзка със службата си (да изпълнят или да не изпълнят действия по служба или да извършат престъпление по служба), като действат с изнудване посредством злоупотреба със служебно положение – престъпление по чл.321 ал.6 НК. А също така се твърди, че първият като извършител, а вторият като помагач, са извършили четири отделни корупционни деяния спрямо двама заподозрени по наказателна преписка, разследвана от БК – престъпление по 301 т.1 и т.2 б.“б“ вр чл.301 ал.2 вр ал.1 вр чл.26 ал.1 вр чл.20 ал.4 НК.

4. Защитата е направила множество възражения. Едно от тях, повдигнато от защитата на БК, се отнася до коректността на твърдяната от прокурора правна квалификация на четирите корупционни деяния.

Запитващата юрисдикция е провела разпити на двете лица, за които прокурорът твърди, че БК им е поискал подкуп, относно точното естество на взаимоотношенията им с подсъдимите. При това положение запитващата юрисдикция прие, че възражението на защитата на БК е достатъчно сериозно и евентуално би могло да се обмисли определена възможност за преквалификация на деянието. Респективно запитващата юрисдикция прие, че следва да отправи преюдициално запитване до Съда на ЕС относно приложението на чл.6 ал.3-4 от Директива 2016/343 спрямо тази преквалификация.

5. Защитата на БК и ЖП възразяват и срещу други аспекти на обвинението. Поспециално оспорват начина, по който е бил осъществен арестът на БК и ЖП, вкл и намирането на белязани пари в кабинета на втория от тях (за тези пари прокурорът твърди, че БК ги е поискал и получил от един от заподозрените, за да извърши действието по служба – да му върне автомобила, задържан като средство на престъплението).

Арестът на БК и ЖП е бил осъществен в служебните им помещения. Част от тях (именно коридорите) са били оборудвани с видеокамери, които са заснели част от ареста, както и множество действия на длъжностните лица, ангажирани с ареста на БК и ЖП, вкл и с по-сетнешното откриване на белязаните пари в кабинета на втория от тях.

Запитващата юрисдикция е взела решение да разпита лицата, ангажирани или присъствали при осъществяването на ареста на БК и ЖП, както и да прегледа тези видеозаписи; на тези записи е назначена и техническа експертиза.

6. Към момента на отправяне на преюдициалното запитване по главното дело е приета изготвената техническа експертиза; разпитани са част от лицата, ангажирани с ареста на БК и ЖП – като остават да бъдат разпитани още поне трима от тях; прегледани са частично записите на едната камера – остават да бъдат прегледани останалата част, както и записите на втората камера.

Отделно от това остават да бъдат приети материалите, изготвени чрез специални разузнавателни средства – а именно скрита видеокамера и скрит микрофон, носени от едно от заподозрените лица, при срещите му с БК и ЖП.

Също така е възможно защитата да направи свои допълнителни доказателствени искания.

7. От тази гл.т. е възможно запитващата юрисдикция да продължи да разглежда делото, въпреки отправеното преюдициално запитване. И по-конкретно да продължи процеса на събиране на доказателства. Тези доказателства се отнасят до други въпроси, различни от онези, предмет на запитването.

Едва след като приключи със събирането на тези доказателства, запитващата юрисдикция ще спре делото, за да изчака отговора на Съда на ЕС.

След като получи този отговор ще възобнови разглеждане на делото, ще извърши или няма да извърши съответното уведомяване за възможната различна правна квалификация, евентуално приложима по делото и след като изслуша страните, ще постанови акт по същество.

8. При все това, не бива да се забравя, че отправяйки преюдициално запитване, запитващата юрисдикция прилага правото на ЕС, вкл и чл.23 от Статута на Съда.

Поради което следва да знае дали тази норма допуска подобно процедурно.

Право на Съюза

9. Договор за функционирането на Европейския съюз *ОВ С 326*, 26.10.2012 г, Протокол № 3 относно Статута на Съда на Европейския съюз, *ОВ С 203*, 7.6.2016 г, стр. 72—95.

„Член 23

В случаите на член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз решението на съда или правораздавателния орган на държава-членка, с което се спира производството пред него и въпросът се отнася пред Съда, се съобщава на Съда от съответния съд или правораздавателен орган. След това решението се съобщава от секретаря на Съда на страните, държавите-членки и Комисията, както и на институцията, органа, службата или агенцията на Съюза, която е приела акта, чиято действителност или тълкуване се оспорва.“

Мотиви към въпроса

10. Запитващата юрисдикция приема за очевидно, че отправянето на преюдициално запитване неизбежно води до спиране на произнасянето от страна на националния съд по въпроса, предмет на това запитване. Именно защото запитващата юрисдикция не може сама да се произнесе по този въпрос, без тълкуването на Съда, тя неизбежно следва да отложи своето произнасяне до получаване на отговор от Съда.

11. От друга страна една национална юрисдикция, разглеждаща сложно обвинение, често е изправена пред необходимостта да проведе процесуални действия, относими и към други въпроси, различни от този, предмет на запитването.

12. От чисто техническа страна в определени случаи няма да има пречка спирането, предвидено в чл.23 от Статута на Съда, да се приложи не за цялото главно дело, а само за онази част от него, за решаването на която е отправено преюдициалното запитване. Респективно по другите въпроси разглеждане на делото да продължи.

Такава техническа възможност е налице по главното дело (т.б.7 по-горе).

При всяко положение, обаче, не може да се постанови акт по същество преди да се изчака отговора на Съда на ЕС по зададеното запитване.

13. Този подход ще спести загубата на процесуално време, свързано със спирането на делото. А това ще доведе до спазване на разумния срок на разглеждане на делото - чл.47 ал.2 от Хартата.

Разглеждане на делото в разумен срок е ценност, защитена от правото на Съюза – т.32 от С-8/19 ECLI:EU:C:2019:110. Тя не би следвало да бъде пренебрегната в защита на друга ценност – а именно правилно прилагане на правото на Съюза от националния съдия. Те би следвало да се съвместят, а не едната да отрича другата.

14. Не би следвало националният съдия да бъде поставен пред алтернативата – или да зададе преюдициално запитване, което ще доведе до ненужно спиране на цялото

производство; или пък да се въздържа от такова запитване, за да избегне такова спиране и да може да се произнесе в разумен срок.

Тази алтернатива може да има само демотивиращо въздействие върху националния съдия относно възможността да зададе преюдициално запитване.

15. Не бива да се забравя, че всеки един национален съдия е определен като такъв от националните компетентни органи, с цел да решава национални правни задачи. И по-конкретно неговата задача е да се произнася по въпросите, с които е сезиран, за да реши делото. Отправяне на преюдициално запитване е само техническо средство, което цели да гарантира законосъобразност на решението му съобразно правото на Съюза. И по-конкретно отправянето на преюдициално запитване не е предметът на нито едно национално дело, нито пряка задача за националния съдия.

16. Също така начинът, по който следва да протече един национален наказателен процес, вкл и правилата за спиране на наказателното производство, не се уреждат от правото на Съюза. То несъмнено урежда задаването на преюдициално запитване по реда на чл.267 ДФЕС; също така урежда въпроса за спиране на главното дело само доколкото това спиране е нужно за гарантиране на полезния резултат на решението на Съда по това запитване.

Прилагането на правото на Съюза в определени области, относими към наказателното право и процес, не би следвало да се отнася и до други въпроси, които не са пряко свързани с тях – чл.82 и чл.83 вр чл.2 ал.2 вр чл. 4 ал.2 б.“й“ ДФЕС.

17. Поради което се поставя и въпросът дали чл.23 от Статута на Съда следва да се тълкува в съответствие с принципа за пропорционалност – а именно той да изисква да се спре националното производство само в онази негова част, която е относима към произнасянето по въпроса, предмет на преюдициалното запитване. В определени случаи това дава възможност за продължаване на националното производство в други негови части и едва след провеждането на съответните процесуални действия производството да се спре, за да се изчака отговорът на Съда.

Или обратното – той следва да се тълкува като задължаващ националната юрисдикция да спре изцяло своето национално производство, без преценка дали зададеният въпрос касае такъв проблем, решаването на който може да бъде отложено, докато междувременно се извършват други процесуални действия – например събиране на доказателства.

18. Сходен проблем е обсъден в т.80 от C-379/19 ECLI:EU:C:2021:1034, където запитващата юрисдикция е посочила, че спирането на главното дело е било отменено от втората инстанция и разглеждането на делото по други въпроси е продължено.

При все това е видно, че Съдът е продължил да разглежда преюдициалното дело и е дал отговор по същество на поставените въпроси (т.155-175, т.214-263). Допустимостта на запитването е обсъдена от друг аспект, а не от гл.т. на това, че главното производство е продължило, но не е било спряно (т.137-141).

Това също така повдига въпроса за естеството на задължението по чл.23 от Статута на Съда за спиране на главното дело, за степента на неговата задължителност и последиците от неизпълнението му.

19. На последно запитващата юрисдикция приема, че следва да спре изцяло главното производство. Това се налага предвид естеството на поставения преюдициален въпрос. Ако въпреки задаването на този въпрос запитващата юрисдикция продължи разглеждане на делото, като извърши действията, посочени в

т.6-7 по-горе, то ще е налице основателно съмнение, че това ще стане в противоречие с правото на ЕС.

Също така ако извърши тези действия запитващата юрисдикция ще лиши отговора на Съда от всякакво полезно действие – а това би направило запитването недопустимо.

Поради което

О П Р Е Д Е Л И :

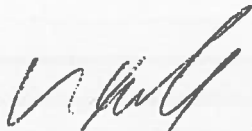
ОТМЕНЯ съдебните заседания, насрочени за 15.03.2022 г и 25.03.2022 г.

СПИРА ПРОИЗВОДСТВОТО ПО ДЕЛОТО

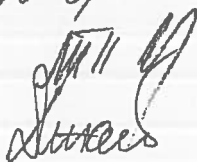
ОТПРАВЯ ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ до Съда на ЕС със съдържание, посочено по-горе в т.2.

Определението е окончателно.

Председател:

Съдебни заседатели: 1.

2.

